

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET AL DESCANS (CONTAMINACIÓ ACÚSTICA)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 17 de juliol de 2023, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava la manca d'actuació municipal eficaç per comprovar i fer cessar les molèsties de soroll que generaven quatre establiments de pública concurrència al passeig del Born.

Segons manifestava la ciutadana, el mateix funcionament de les activitats de restauració causava molèsties de soroll (neveres, campanes extractores, aires condicionats, bidons de cervesa que s'arrossegaven, etc.). A part d'això, les terrasses que tenien autoritzades eren molt a prop de les façanes de les finques i no en recollien el mobiliari a les nits, fet que facilitava que algunes persones que transitaven per la zona s'hi quedessin fent xivarri fins a altes hores de la matinada.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **al Districte de Ciutat Vella** per tal de conèixer les intervencions fetes en relació amb la queixa presentada.

El dia 21 de juliol de 2023 es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 29 de novembre de 2023 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa els expedients sancionadors incoats arran de les 31 inspeccions que s'han dut a terme, des de l'any 2022, als quatre establiments denunciats.

CONSIDERACIONS

1. Resposta municipal incompleta

Abans de res, des d'aquesta Sindicatura es vol manifestar que, **en la informació facilitada en l'informe de resposta, hi manca informació**. Per una banda, a part dels expedients d'inspecció tramitats, també es demanava per quan estava prevista la realització de la mesura sonomètrica de comprovació de les molèsties de soroll denunciades des del pis de la persona afectada. D'altra banda, es demanava quins eren els motius pels quals s'havia autoritzat instal·lar les terrasses tan a prop de les façanes de les finques, com deia la ciutadana, i si podien deixar el mobiliari a fora dels locals durant les nits.

Per aquest motiu, és difícil discernir si s'ha actuat correctament en el cas concret, alhora que no es correspon amb el deure de col·laboració amb la Sindicatura ni amb els principis d'actuació d'una bona administració.

En conseqüència, es recorda al **Districte de Ciutat Vella** l'obligació dels òrgans municipals, d'acord amb el que estableix la base III, apartat 3, del Reglament de funcionament de la Sindicatura de Greuges de Barcelona, d'aportar dades, expedients i, en general, tota la documentació necessària perquè pugui dur a terme les seves actuacions de supervisió.

2. Les molèsties pel funcionament dels locals de restauració

La ciutadana ens va aportar una còpia de la denúncia presentada en data 23 de maig de 2023 en la qual identificava quins podien ser els establiments que causaven els sorolls descrits en l'escrit de queixa. Amb aquesta denúncia es va donar d'alta l'expedient.

Posteriorment, en data 12 de juliol de 2023, la ciutadana va demanar quin era l'estat de tramitació de l'expedient, ja que les molèsties denunciades continuaven produint-se. L'endemà mateix, els Serveis Jurídics del Districte li van respondre per correu electrònic que la inspecció estava pendent de planificar-se i que prenen nota de la seva reclamació. El mes de desembre de 2023, encara ningú havia anat al seu habitatge, ni tan sols per fer la visita prèvia de comprovació de les molèsties de soroll.

La interessada exposava que la seva família no podia descansar pels sorolls constants que sentien a dins del pis provocats pels diversos electrodomèstics i maquinàries pròpies de les activitats dedicades a la restauració, així com pel comportament dels treballadors dels mateixos establiments que no anaven amb compte a l'hora de moure el mobiliari i altres elements, com els bidons de cervesa.

Recordem que la prevenció i la vigilància per evitar, prevenir o reduir amb caràcter prioritari els efectes nocius, incloent-hi les molèsties, i els danys que se'n puguin derivar per a la salut humana o el medi ambient per l'exposició al soroll ambiental són aspectes àmpliament recollits a la normativa mediambiental (en l'àmbit europeu, a la Directiva 2002/49/CE; en l'àmbit estatal, a la Llei 37/2003 del soroll i als reials decrets 1513/2005 i 1367/2007 que la desenvolupen, i en l'àmbit autonòmic, a la Llei 16/2002 de protecció contra la contaminació acústica i al Decret 176/2009 pel qual s'aprova el reglament de la Llei 16/2002).

Així mateix, el Tribunal Europeu dels Drets Humans (la jurisprudència del qual ha de ser un referent, atès el que disposa l'article 10.2 de la Constitució) ha afirmat reiteradament que **els drets humans i les llibertats fonamentals que han de ser protegits per les autoritats han de ser efectius**, per la qual cosa correspon als poders públics adoptar mesures necessàries per tal de garantir-los, i, en conseqüència, la seva passivitat davant ingerències mediambientals greus que impedeixin el gaudi d'aquests drets pot constituir una violació per part dels poders públics.

Per tant, considerem que cal remarcar en aquest punt **els principis d'eficàcia i eficiència als quals es troben subjectes les administracions públiques**, tal com estableix l'article 31 de la Llei 26/2010, de 3 d'agost, de règim jurídic i de procediment de les administracions públiques de Catalunya.

Aquests **principis de bona administració** també es troben recollits en l'article XXIII de la Carta europea dels drets humans a la ciutat i en l'article 5.2 de la "Carta de ciutadania. Carta de drets i deures de Barcelona", que inclouen que cal disposar d'una administració eficaç i que presti amb qualitat el nombre més gran de serveis, respectant els drets i els interessos legítims de la ciutadania; i que els procediments es tramitin de manera àgil, d'acord amb els criteris d'eficàcia, eficiència i servei a la ciutadania, i acabin amb una resolució expressa i motivada en els terminis previstos legalment.

3. Les autoritzacions d'ocupació de l'espai públic

A banda de les molèsties de soroll interior, a l'escrit de queixa també es feia referència a les molèsties de soroll exterior provocades per l'ús de les terrasses. Dels quatre establiments denunciats, tres estan ubicats al passeig del Born, on tenen instal·lades les respectives terrasses, i el quart es troba a la plaça Comercial, on també té una terrassa instal·lada, gairebé a la cantonada amb el passeig del Born.

La ciutadana, que viu a la finca a la qual pertanyen els tres locals del passeig, fa temps que pateix les molèsties de soroll pròpies de l'ús de les terrasses instal·lades als carrers de la ciutat. El seu habitatge disposa de sis finestres, cinc de les quals donen

al passeig i la sisena just a la plaça Comercial on està la terrassa de l'altre establiment també denunciada.

El Districte ens ha facilitat la relació d'expedients sancionadors incoats contra les titularitats de cadascun d'aquests establiments i hem observat que les principals infraccions són per incomplir les condicions de funcionament de les terrasses (excedir l'ocupació, instal·lar-hi elements no autoritzats i reduir l'ample de la vorera).

Però, a banda dels incompliments constatats de les condicions de funcionament de les terrasses, cal comprovar si el mobiliari de les terrasses pot romandre tota la nit al carrer, ja que la ciutadana també feia referència a les molèsties que comporta el fet de deixar el mobiliari a la via pública durant les 24 hores del dia.

No podem oblidar que les places i els carrers de la ciutat són l'espai col·lectiu que pertany a tota la ciutadania, on transcorre la vida quotidiana i on, en gran mesura, es desenvolupen les relacions socials, comercials i de lleure. Les autoritats municipals, com a responsables del disseny i l'organització de la ciutat, han de **poder garantir la qualitat de l'espai públic de manera que es faciliti l'equilibri, l'harmonia i la cohesió social**.

En aquest sentit, cal tenir molt present que **les activitats que es desenvolupin a la via pública no poden limitar el dret dels altres als usos generals**. Així ho estableix l'article 2 de l'Ordenança sobre l'ús de les vies i els espais públics de Barcelona, que regula tant els usos com les activitats que es duen a terme a les vies i els espais destinats a l'ús públic de titularitat municipal.

Per tant, l'Ajuntament, en exercici de les seves competències (article 84.2 de l'Estatut d'autonomia i article 218 del Decret legislatiu 2/2003, pel qual s'aprova el text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya), regula l'ús especial dels béns de domini públic i, a aquest efecte, estableix el règim d'autorització prèvia per a l'ocupació dels espais d'ús públic.

Així, totes les autoritzacions d'ocupació de l'espai públic per instal·lar-hi terrasses han de donar compliment a les condicions establertes a l'Ordenança de terrasses. En el cas objecte d'aquesta queixa, **es desconeix si els establiments denunciats disposen d'una autorització expressa per no haver de retirar diàriament a partir de l'hora de tancament de les activitats les taules, les cadires i els para-sols de l'espai públic**, tal com s'estableix als articles 19 i 20 de l'Ordenança.

La interessada exposava que precisament el fet deixar els para-sols de les terrasses, que disposaven d'una base que permetia que les persones s'hi poguessin asseure, així com el mobiliari que es deixava apilat a l'exterior, facilitaven l'estada just a baix de casa seva de les persones que sortien de festa a les nits per la zona del Born. Això

impedia que ella i la seva família poguessin agafar el son, ja que sentien les converses, els cants, els crits i altres comportaments incívics que s'hi produïen.

Des del Districte se'ns informa que s'ha dut a terme una revisió de les possibles sancions, en el marc de la normativa vigent, per als locals amb incompliments greus reiterats de terrasses. En aquest sentit, **des d'aquesta institució es recomana al consistori que sigui molt estricte en l'aplicació de les mesures que preveu l'Ordenança de terrasses en aquells casos en què es cometin infraccions greus de manera reiterada**, amb la finalitat de poder garantir el dret al descans de la ciutadania.

Finalment, volem destacar que l'Ajuntament té previst elaborar, aprovar i executar un pla específic d'actuació per tal de reduir els nivells de soroll al districte i a les zones amb major tensió acústica. Valorem positivament la iniciativa municipal i estarem amatents a les actuacions que es duguin a terme, així com als resultats que s'obtinguin.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de Ciutat Vella no ha estat ajustada a dret ni eficaç** per garantir els drets fonamentals de la interessada.

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recomanar al Districte de Ciutat Vella** que, sense més dilació, faci una inspecció per comprovar les molèsties de soroll des de l'habitatge de la denunciant i, segons els resultats, programi la mesura sonomètrica que més convingui per garantir que es compleixen els límits acústics establerts.
- **Recomanar al Districte de Ciutat Vella** que faci complir totes les condicions establertes en les autoritzacions de les terrasses.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.